

Грант від компанії “Моторола”

Десятий рік триває плідне співробітництво НТУУ “КПІ” з відомою американською компанією “Моторола”. Про користь такої співпраці свідчить той факт, що рік від року укладаються домовленості про нові проекти, виділяються кошти для розвитку матеріальної бази навчальних лабораторій, долучаються до роботи все нові і нові підрозділи нашого університету.

16 грудня 2004р. відбулася чергова зустріч з представниками компанії “Моторола” та “Фріскейл”. На цій зустрічі було обговорено результати першого етапу проекту DVLE (“Розробка середовища розподілених віртуальних лабораторій для навчання та наукових досліджень”), який виконується трьома підрозділами нашого університету, а саме: кафедрою інформаційно-вимірювальної техніки, кафедрою технічної кібернетики та українським

інститутом інформаційних технологій в освіті НТУУ “КПІ”.

Після обговорення ходу виконання проекту директор представництва компанії “Моторола” в Україні Сергій Янчишин передав першому проректору НТУУ “КПІ” проф. Ю.І.Якименку чек на виконання наступного етапу проекту.

Серед гостей НТУУ “КПІ” були також присутні другий секретар економічного відділу посольства США в Україні Ніколь Вебер, менеджер із зв’язків з громадськістю представництва компанії “Моторола” в Україні Олена Маркова та інші.

Прес-служба НТУУ “КПІ”

С. Янчишин передає грошовий чек Ю.І. Якименку

КАФЕДРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ – 15 РОКІВ

П’ятого жовтня 2004 року минуло 15 років з часу заснування кафедри української мови, літератури та культури НТУУ “КПІ”, що відзначив своє перше століття. П’ятнадцять років – багато це чи мало? Непросто визначити це. Адже кафедра була створена ще до того, як був прийнятий Закон про державність мови, і стала першою українознавчою кафедрою у технічному ВНЗ, а це факт красномовний. Отже, робили перші кроки самостійно. Визначаючи напрям роботи такої кафедри у технічному ВНЗ, розуміючи, що від цих перших кроків багато чого залежить. Починали працювати факультативно. Але ось у навчальні плани Київської політехніки за поданням кафедри, підтримкою Товариства української мови ім.Т.Г.Шевченка, за сприяння тодішнього ректора П.Таланчука, першого проректора, нині ректора М.З.Згуровського та заступника з навчально-виховної роботи В.І.Шеховцова з 1 вересня 1990 року впроваджено обов’язкове вивчення української мови та факультативне – української культури, що було справою надзвичайної ваги. Час показав, що напрям роботи кафедри української мови, літератури та культури, очолюваної з дня заснування доцентом О.П.Онуфрієнко, обрано правильно. Адже згодом у всіх технічних ВНЗ України вже на рівні Міністерства освіти до

обов’язкових навчальних дисциплін включено українську мову та українську культуру.

На кафедрі працювало 6 викладачів (сьогодні – 26), які свою роботу спрямовували, перш за все, на формування національної свідомості у студентства. Перші факультативні лекції почали з роз’яснювання причин того, що і чому сталося з українською мовою, культурою, історією. Популяризували українську поезію, мистецтво – народне і професіональне. Намагалися повернути молодим національні святині, а серед них найпершу – мову, що робить народ – народом, ліквідує духовне покріпачення. Отже, заняття з мови приділяли особливу увагу: це і лекції, і різноманітні практичні роботи. На жаль, ми навчали української мови передусім українців, які її не знали і нерідко знати не бажали, а не представників інших національностей. Доводилося переконувати, буквально долати зневажливе ставлення до своєї мови як не придатної для науки, як провінційної. “Інформатика українською мовою, – казали не лише студенти, а й дехто з викладачів, – та це ж смішно! Ми ледве подужали її російською! Наука, що інтернаціоналізується, і українська мова – не сумісні! Навіщо нам зайвий клопіт?” І невтямки чим людям, що сенсенті про обмеженість певних мов, їх непридатність не нові, а запозичені з арсеналів імперської політики, що зневажливе ставлення до тієї чи іншої мови (а своєї – і поготів!) – показник культурної неосвіченості і обмеженості людини!

Кафедра започаткувала кілька, раніше неможливих у технічних ВНЗ, курсів: “Вступ до українознавства”, “Історико-культурницькі процеси в Україні”, “Українська культура”, і, звичайно, різного рівня навчальні курси з української мови (початковий, подовжений, поглиблений). Кафедра стала великим острівець українського середовища у великому, традиційно російськомовному ВНЗ. Тому на кожне прохання допомоги у вивченні української мови, посприяти у перекладі, редагуванні технічних текстів, термінів викладачі відгукувались не лише з величезним ентузіазмом, а навіть із радістю. Адже завжди пам’ятали – робимо велику спільну справу, таку необхідну Україні.

Тут не можна обминути проблеми формування у молоді національної свідомості, стан якої викликає зрозумілу стурбованість. Відродження національної свідомості неможливе без відродження української мови, без глибокого, наукового

Співробітники кафедри української мови, літератури та культури

Закінчення на 2-й стор. ➔

ВІТАЄМО

З присудженням Державної премії України в галузі науки і техніки:

1 **Ільченка Михайла Юхимовича** – чл.-кор. НАН України, проректора НТУУ “КПІ”;

2 **Якименка Юрія Івановича** – чл.-кор. НАН України, проректора НТУУ “КПІ”;

3 **Буніна Сергія Георгійовича** – д.т.н., провідного наукового співробітника НДІ телекомунікацій НТУУ “КПІ”;

4 **Кравчука Сергія Олександровича** – к.т.н., провідного наукового співробітника НДІ телекомунікацій НТУУ “КПІ”;

5 **Сизанова Валерія Олександровича** – старшого наукового співробітника НДІ телекомунікацій НТУУ “КПІ”.

З присвоєнням звання лауреата V Всеукраїнського конкурсу “Лідер паливно-енергетичного комплексу-2004” у номінації “Вчений”:

6 **Письменного Євгена Миколайовича** – д.т.н., професора, декана ТЕФ.

На засіданні Вченої ради

На початку грудневого засідання Вченої ради його ведучий ректор НТУУ “КПІ” М.З.Згуровський проінформував присутніх про сумну подію – нещодавно пішов із життя визначний вчений, педагог, вихованець Київської політехніки, академік НАН України, професор І.М.Чиженко. М.З.Згуровський нагадав присутнім біографічні дані, охарактеризував славетний життєвий шлях Івана Мироновича, йшлося, зокрема, про його неоціненний внесок у створення наукової школи в електротехнічній галузі, про його участь у бойових діях у роки Великої Вітчизняної війни тощо. Пам’ять професора І.М.Чиженка було вшановано хвилиною мовчання.

2 **Відкрито філію кафедри**

Подяки і грамоти було вручено переможцям та призерам міжнародних та всеукраїнських спортивних змагань, із ювілейним днем народження було поздоровлено професора В.В.Карачуна.

3 **Технічному університету Габрово – 40 років**

При розгляді питань порядку денного до слова було запрошено голову експертно-правової комісії професора Ю.Ф.Зінковського, який ознайомив присутніх із проектом нового Положення про конкурс на обрання професорсько-викладацького складу. Доповідач обґрунтував необхідність законодавчо-правового врегулювання підбору та діяльності викладацьких кадрів університету у відповідності із положеннями Указу Президента України стосовно НТУУ “КПІ” та у відповідності із його Статутом. Положення, що пропонується, має на меті покращити та, в певній мірі, модифікувати контрактну систему, показники викладацької роботи базуватимуться на певних критеріях, основні напрями діяльності викладачів матимуть рейтингову оцінку. Дані заходи, як було зазначено при обговоренні, сприятимуть підвищенню якості освіти та якості викладання. Запропоноване Положення було прийнято за основу, експертно-правовій та експертно-кваліфікаційній комісії було рекомендовано розробити основні критеріальні оцінки діяльності викладачів.

4 **У наших партнерів**

За поданням проректора університету з наукової роботи М.Ю.Ільченка було атестовано докторантів 1 та 2 років навчання, затверджено теми докторських дисертацій.

Затверджено рішення розширеної Вченої ради РТФ обрати деканом факультету професора Олександра Івановича Рибіна, вирішено інші конкурсні та поточні справи.

Ю.Москаленко

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 **Грант від компанії “Моторола”**

.....
2 **На засіданні Вченої ради**

3 **Кафедри української мови – 15 років**

4 **Відкрито філію кафедри**

.....
5 **Стипендіати КМДА**

6 **Технічному університету Габрово – 40 років**

.....
7 **У наших партнерів**

8 **Здоров’я – через валеоклуби**

9 **Прийменникові конструкції**

.....
10 **Читаючи накази**

Закінчення. Початок на 1-й стор.

вивчення понад тисячолітньої історії української культури.

Тому в циклі гуманітарних дисциплін, запроваджених у ВНЗ України, введено цикл українознавчих дисциплін, де чільне місце, поряд з історією України, повинне відводитися вивченню української мови та української культури. Відомо, що культура – це таке явище, яке виявляє ментальність кожного народу, але це і безперервний процес людської діяльності, в якому у постійній взаємодії виступають дві постаті: жива і багатогранна людська діяльність, в результаті якої створюються певні культурні цінності; і ці ж цінності, загальнолюдські і національні, освоюються і використовуються в інтересах даного суспільства, народу як втілення минулої діяльності. В культурі визначаються загальнолюдські цінності, які і виступають духовними характеристиками етнічних культур. Духовні засади культури формують і особистість, бо загальнолюдські цінності, що знаходяться в ієрархічному зв'язку, окремо людиною майже не усвідомлюються, але обов'язково так чи інакше виявляються у її психіці та практичній діяльності, у її духовному житті. Досконало розвинена особистість має і розвинену духовність, в якій через національну ментальність інтегрувались загальнолюдські цінності.

Можна виділити понад чотири десятки загальнолюдських цінностей, які проявились у феномені української культури і які сформували такі постаті, як Г.Сковорода, Т.Шевченко, І.Франко, Леся Українка.

Серед цих загальнолюдських цінностей зупинимось на таких, які найяскравіше проявились в українській культурі: соборність (концентрація в цілісній душі особистого, колективного і космічного начал духовності і похідного від них комплексу мимовільних переживань і ціннісних орієнтувань); вічність (животворяща космічна сила, присутність якої людина відчуває у всіх духовно значних для неї подіях, особливо у творчій діяльності, своєму родоводі, малій і великій Батьківщині, в самому факті існування народу, людства, Землі і Космосу); колективне світовідчуття (яке виявляється у рефлексивному відтворенні вселюдського і національного аксіологічного (ціннісного) досвіду шляхом взаємодії між окремими людьми і народами); особисте світовідчуття (індивідуалізоване відтворення соборності); моральні, естетичні, інтелектуальні переживання; орієнтація на духовний ідеал; пошук сенсу буття (здатність особистості знаходитися у значеннєвій ситуації, бачити значення у всіх явищах, з якими стикається її існування) та інші.

У такому аспекті, тобто у сукупності духовних і матеріальних надбань української культури в контексті культури людства, і формувалася навчальна програма української культури в НТУУ "КПІ", який упродовж 15 років був невід'ємною частиною гуманітарних українознавчих навчальних курсів.

Сьогодні курс "Українська та зарубіжна культура" замінено філософським курсом "Культурологія", основною метою якого є розкриття загальнолюдського смислу і суспільного призначення культурології як інтегруючої системи знань про досвід існування людини у суспільстві. Хоча, на нашу думку, варто було б зберегти у циклі гуманітарних дисциплін курс "Українська та зарубіжна культура" хоча б за вибором студентів, як дисципліну елективну.

Окремий спеціальний курс української культури особливо необхідний в сьогоденних історичних умовах, оскільки у молоді знань з української культури недостатньо і вони фрагментарні, а уявлення про культурні процеси і явища дуже примітивні. Та це і зрозуміло, бо ми маємо ще замало праць з цієї галузі знань, які б інтегрували всю національну культуру в цілості, у взаємодії її ланок.

Гуманітарна українознавча підготовка звичайно не вичерпується вивченням лише української куль-

тури, адже "мова і життя нерозлучні поняття і вивчення мови завжди є її відродження" (Гумбольдт). На жаль, українська мова довгий час була пасербицею на рідній землі. І тривале витіснення української мови із суспільного, наукового, культурного обігу збіднило різнофахові її вживання і використання. Звідси постає проблема української наукової, політичної, науково-технічної термінології. Сьогодні процес терміноутворення – це один із аспектів впровадження української мови в навчальний процес технічних вузів. Виробляючи потрібні термінологічні системи українською мовою, ми тим самим утверджуємо національний науковий інтелект, що втілюється і впроваджується науковою мовою та термінологічними системами.

Загальновідомо, що ставлення людини до мови свідчить про її культурний рівень, про її ставлення до Батьківщини, про прагнення до самовдосконалення та самоосвіти. Саме культура мовлення визначає загальну освіченість людини, і чим більше людей має високий рівень володіння рідним мовленням, тим вищий загальний рівень свідомості людей. Відомо, що лише рідною мовою "досягається нероз-

культети – лінгвістики, соціології, права. Тому для кожного фаху розробляємо свої робочі програми з української мови, ораторського мистецтва, враховуючи їх специфіку.

Спектр навчальних дисциплін кафедри розширився. Сьогодні створено навчальні програми, методичні вказівки та навчальні посібники з таких спеціальних курсів, як "Лінгвоукраїнознавство", "Вступ до мовознавства", "Ораторське мистецтво", "Редагування", "Українська література ХХ ст.". Як бачимо, кафедра поглибило навчальну роботу в університеті.

Вже кілька років працюємо з іноземними студентами, викладаючи такі курси, як "Зарубіжна та українська культура", "Українська мова для іноземців".

Викладачами проводиться великий обсяг наукової, культурно-виховної роботи.

Упродовж 15 років до дня заснування кафедри організовуються студентські науково-практичні конференції "Українська культура: вчора, сьогодні, завжди...", де не лише заслуховуються наукові доповіді студентів, а й відбуваються зустрічі з письменниками, поетами, науковцями, музикантами, художниками.

Кожного року викладачі О.Новак, І.Василькова, А.Нечипоренко, Н.Мурашова проводять загальноінститутську олімпіаду "Майстер грамоти", переможців якої нагороджують преміями.

Щовесни викладачі кафедри проводять "Шевченківські читання", організація яких покладена на ст.викладача Г.Бережну. Студенти механіко-машинобудівного інституту, інституту енергозбереження та енергоменеджменту, зварювального, інженерно-фізичного та інших факультетів читають не лише свої наукові дослідження з різних галузей українознавчих знань, а й свої вірші, присвячені Т.Г.Шевченку, Україні.

Особливе місце у виховній роботі зі студентами посідає організація екскурсій не лише до музеїв Києва, а й до історичних місць України. Уже сформувався великий альбомний фотолітопис тих подій і місць, які відвідали студенти нашого університету.

Останнім часом на кафедрі за сприяння ректора університету М.З.Згуровського, ректорату та декана факультету лінгвістики Ю.І.Височинського працює кабінет української мови, де сформовано українознавчу бібліотеку і надаються довідки з різних питань української мови, перекладу, редагування, а студенти мають можливість ознайомитися не лише з літературою, а й з пресою, періодикою.

У дні, хай і невеликого, ювілею, замислюємося над пройденим і заглядаємо у прийдешнє, сподіваючись, що наша кафедра вносить і частину своєї праці у формування національної еліти, такої необхідної для утвердження нашої держави.

Піднесення рівня національної освіти прямо пов'язане з її інтегруванням у світову систему, де процес

КАФЕДРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ – 15 РОКІВ

ривна єдність понятійного й емоційного начал, виробляється чітка соціальна і психологічна константа – передумова інтелігентного мовлення нації". Саме що мету – формування інтелігентного мовлення – мають втілити в життя викладачі української мови у технічних ВНЗ, де українська мова, навіть сьогодні, майже не вживається у спілкуванні.

Сьогодні у ВНЗ вводиться новий навчальний курс "Українська мова професійного спрямування", який запроваджено замість досить обмеженого курсу "Ділова українська мова". Новий курс має забезпечити базові знання з культури українського мовлення та сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні та професійній діяльності. Цей навчальний курс сприятиме формуванню у наших студентів не лише культури українського мовлення, а й дозволить вирішувати завдання і соціальної, і професійної діяльності, адже вивчатиметься у контексті наукового стилю спеціальна термінологія та семантико-граматичні структури наукової мови обраного студентами фаху.

Викладачі кафедри української мови, літератури та культури прово-

Викладач кафедри Н.Мурашова проводить заняття

дять наукову, навчальну і виховну роботу щодо реального впровадження української мови в навчальний процес: розробляють спеціальні навчальні програми, що сприяють практичному використанню української мови в навчальному процесі нашої технічного університету, працюють зі студентами і викладачами, укладають термінологічні словники тощо.

Кафедра працює не лише зі студентами технічних спеціальностей. Університет має гуманітарні фа-

гуманітаризації – одна з основних тенденцій.

Пильна увага до проблем гуманітаризації технічної освіти вже у близькому майбутньому дасть, поза сумнівом, позитивний результат: приїде у світ національно свідомо, освічена, мисляча особистість з різномісними запитаними та інтересами, з високими професійними навичками і потенціалом.

О.П.Онуфрієнко,
зав. кафедри української мови,
літератури та культури

Відкрито філію кафедри

25 листопада 2004 року відбулося урочисте відкриття філії кафедри міжнародної економіки у Головному навчальному центрі ВАТ "Укртелеком". На засіданні були присутні декан факультету менеджменту та маркетингу, завідувач кафедри міжнародної економіки, д.е.н., професор Герасимчук Василь Гнатович, директор Головного навчального центру ВАТ "Укртелеком" к.т.н. Пальшин Геннадій Інокентійович, перший заступник директора Державного департаменту з питань зв'язку та інформатизації Міністерства транспорту та зв'язку України, член-кореспондент НАНУ, д.ф.-м.н., професор Савченко Олексій Якович, викладачі кафедри міжнародної економіки НТУУ "КПІ" та Головного навчального центру.

Освітня діяльність навчального центру охоплює понад 140 навчальних курсів з 12 сучасних напрямів в галузі телекомунікацій, інформаційних технологій, менеджменту, маркетингу, економіки та безпеки життєдіяльності. У центрі щорічно проходить перепідготовку понад 8000 слухачів.

Цілями створення філії кафедри є інтеграція зусиль провідних фахівців кафедри управління, економіки та фінансів Головного навчального центру та кафедри міжнародної економіки НТУУ "КПІ", розширення зв'язків між Київською політехнікою та крупними підприємствами України, використання досвіду практичної діяльності підприємства у навчальному процесі як для студентів КПІ, так і співробітників ВАТ "Укртелеком", створення якісного нового підходу до процесу підвищення кадрового резерву, проведення переддипломної практики, виконання курсових та дипломних робіт, наукових досліджень, виконання на базі "Укртелекому" кандидатських та докторських дисертацій тощо.

С.В. Войтко, к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки

Стипендіати КМДА

Наша газета уже повідомляла, що Київська міська державна адміністрація з нагоди Міжнародного дня студента запросила київських студентів, аби вручили 60 премій та 150 стипендій (у розмірі 45 неоподаткованих мінімумів доходів). Серед інших стипендій КМДА удостоїлися 25 політехніків. Ці молоді люди вже зробили перший і важливий крок у своєму житті – обрали майбутню професію і сумлінно навчаються, опановуючи фах. Також вони знаходять час для громадської роботи, наукових досліджень, дозвілля та спорту. Як правило, є лідерами в своїх студентських колективах. Багатьом із них це розповісти про себе, справи, якими займаються, друзів і однодумців.

Серед студентів-політехніків, удостоєних стипендії Київської міської державної адміністрації, двоє з відомо-поліграфічного інституту: Кисла Дарія (СП-11) і Андрієнко Катерина (СП-21). Наша розповідь сьогодні саме про Катю.

Катерина Андрієнко – третьокурсниця, староста групи "редакторів", дуже життєрадісна дівчина і цікава співрозмовниця. Нагороду отримала за активну громадську діяльність на ВПФ (тепер уже ВПІ), відмінне навчання і популяризацію рідного КПІ на грі "LG-Еврика!". Вручення сертифікатів на отримання іменної стипендії від мера міста Києва Олександра Омельченка і Почесної грамоти відбулося у приміщенні КМДА. Катя розповіла, що в залі панувала дуже тепла і приязна атмосфера, запам'яталося особисте привітання мера, частування святковим келихом шампанського і, звичайно, невеличка концертна програма на честь кращих студентів столиці.

К.Андрієнко із задоволенням вивчає іноземні мови, зокрема японську, любить якісне кіно і цікавиться сучасною літературою. Катерина дуже активна і непосидюча. Дозвілля проводить не на домашньому дивані, а відпочиваючи з друзями, подорожуючи містами України і (сім'ється) беручи участь у революціях. Останнім місцем, що його відвідала поліграфістка-мандрівниця, став Львів,

К. Андрієнко

який просто зачарував її, а враження року – сходження на найвищу українську гору Говерлу.

Катя жартує, що маючи дзвінкий голос, стала для своєї групи своєрідним "звуковим маяком". Оскільки 8-й корпус – досить компактний, одногрупники по її голосу легко визначають, в якій аудиторії проходить пара. Її студентське життя – насичене й яскраве, вона любить бути у центрі подій. Заповітна мрія? На мріяння у неї не вистачає часу. А от своїм прагненням у житті Катерина поділилася – не стати "буденною", нецікавою і байдужою людиною. Хоча з таким характером і активним способом життя їй це не загрожує.

Майя Заховайко

Технічному університету Габрово – 40 років

Історія співпраці НТУУ «КПІ» з Технічним університетом (ТУ) – Габрово (Болгарія) сягає шістдесяти років минулого століття, коли у 1967 році було підписано першу угоду між КПІ та ВМЕІ – Габрово. Ця угода відразу дала поштовх активному співробітництву між кафедрами університетів-партнерів. Це, зокрема, кафедри механіко-машинобудівного факультету (нині інституту), приладобудівного факультету, факультету електроніки, факультету інформатики та обчислювальної техніки. За ці 37 років спільними зусиллями зроблено дуже багато: впроваджено нові дисципліни в навчальні плани спеціальностей; здійснювався обмін викладачами та студентами для ста-

на актуальні теми за результатами спільних наукових досліджень.

18-19 листопада 2004 року відзначалася 40 річниця Технічного університету – Габрово. До складу офіційної делегації від НТУУ «КПІ» увійшли д.т.н., проф. Ю.М. Кузнецов та к.е.н., доц. С.В. Войтко – співробітники механіко-машинобудівного інституту, який має чи не найбільші здобутки у співпраці з ТУ – Габрово. Відбулася зустріч нашої делегації з ректором університету Ілею Немгенчевим, який відзначив важливу роль Київської політехніки у становленні та розвитку Технічного університету – Габрово.

Відзначення річниці створення Технічного університету – Габрово було насичене низ-

та інших ВНЗ України, вищих навчальних закладів ряду країн Європи та світу.

Після закінчення секційних доповідей розпочалася урочиста частина. На урочистостях були

емно, що НТУУ «КПІ» часто згадується на шпальтах цієї газети. Багато викладачів Технічного університету так чи інакше пов'язані з Київською політехнікою. Наприклад, Тодор Петров – пер-

Проф. Ю.М. Кузнецов вітає з ювілеєм ТУ-Габрово

присутні представники 9 країн Європи (України, Німеччини, Сербії, Російської Федерації, Білорусі, Турецької Республіки, Литви, Чорногорії та Македонії). Першим вищим навчальним закладом, що привітав ТУ-Габрово, був НТУУ «КПІ». Привітання з ювілеєм від ректора нашого університету академіка М.З. Згуровського зачитав проф. Ю.М. Кузнецов – Почесний доктор ТУ-Габрово.

Наступного дня під час круглого столу були представлені основні напрями наукової та методичної роботи, проекти та програми, які реалізуються в ТУ-Габрово разом з європейськими інституціями.

Хочеться відмітити святковий випуск студентської газети «Огледало». В ній розміщено багато статей про співпрацю цього ВНЗ з іншими технічними університетами, а також спогади і розповіді наукової еліти ТУ – Габрово. При-

ший доктор технічних наук ТУ – Габрово – став аспірантом КПІ механіко-машинобудівного факультету кафедри електричних машин; працював під керівництвом проф. І.М. Постнікова і захистив докторську дисертацію у травні 1973 року. Часто приїжджали до Києва обмінюватись досвідом з колегами з КПІ доц. Добринка Петкова, доц. Іордан Іорданов – перший декан факультету машинобудування ТУ – Габрово, проф. Іван Димитров Ілієв та багато інших.

Сподіваємося, що і в майбутньому співпраця між НТУУ «КПІ» і ТУ – Габрово буде такою ж плідною й ефективною, зв'язки між факультетами і кафедрами університетів міцнішатимуть, розвиватиметься програма обміну викладачів і студентів, що в цілому сприятиме розвитку науки і освіти в обох ВНЗ.

Записала Майя Заховайко

У НАШИХ ПАРТНЕРІВ

Університет Миколая Коперника

(м. Торунь, Польща)

Ювілей музею

10 грудня 2004 року відбулися святкування з нагоди 30-річчя діяльності Природничого музею університету. Цей музей є складовою частиною відділення біології та науки про землю університету. Музей є єдиним природничим музеєм у м. Торунь і має багату колекцію флори та фауни. Експонати колекції надходять як із наукових експедицій, так і з приватних колекцій.

Конференція філологів

«Для чого потрібне мовознавство сучасній людині?» Під такою назвою 10-11 грудня 2004 року на філологічному відділенні пройшла наукова конференція зорганізована студентським науковим товариством університету.

Як підкреслюють організатори, зустрічі студентів та молодих вчених різних гуманітарних напрямів (філологів, політологів, соціологів, неологів) з усієї Польщі потрібні перш за все всім носіям мови. Серед тем, розглянутих на конференції, були й такі: мовознавство Сталіна (мова на службі політики), розуміння слів Біблії, мова хіп-хопу, стереотипи в анекдотах країн колишньої Югославії та інші.

Історія університету на виставках

Наступного року університет Миколая Коперника відзначатиме своє 60-річчя. В плані підготовки до святкування в університетській бібліотеці можна ознайомитися з двома виставками, присвяченими цій події. Одна з них репрезентує «Справи і доробок університету Стефана Баторія у Вільно» – одного з двох навчальних закладів (разом з університетом Яна Казимира у Львові), які стали базою для створення університету Миколая Коперника (УМК) у Торуні. Друга виставка – «Важкий початок УМК» – представляє фотографії та документи 1945-1956 років.

Підготував А. Янковий

Під час засідання круглого столу

жування і проходження виробничої практики; написані у співавторстві монографії, навчальні посібники і довідники; впроваджені спільні винаходи на підприємствах України та Болгарії; захищені дисертації

кою заходів. Важливою подією стала науково-практична конференція «UniTech'04», на якій були представлені результати роботи з технічних, економічних і гуманітарних напрямів багатьох науковців з НТУУ «КПІ»

ЗДОРОВ'Я – ЧЕРЕЗ ВАЛЕОКЛУБИ

Дбаймо про себе

Політичні пристрасті, що киплять у нашій країні останні десятиліття, відсунули на другий план важливу проблему: здоров'я людини. А вона існує. Чисельність населення в Україні постійно скорочується. Зменшується тривалість життя, молодшають захворювання, зростає їх кількість. На сьогоднішній день зусилля влади та медицини не в змозі істотно вплинути на процес вимирання нації. Однак ситуація не безнадійна. Дуже важливо, щоб люди самі усвідомили важливість і необхідність підтримувати власне здоров'я.

На початку року Верховна Рада прийняла постанову про формування здорового способу життя української молоді. Міністерству освіти і науки запропоновано ввести в навчальний предмет «Валеологія» для надання необхідних знань щодо здоров'я людини. Як засвідчує практика, потрібно дуже багато часу, щоб населення оволоділо такими знаннями і почало їх застосовувати у повсякденному житті. Хоча б частково вирішити цю проблему можна за допомогою валеоклубів.

У таких клубах можна не тільки отримати корисні знання щодо свого здоров'я, оволодіти певними методами оздоровлення, але й скористатися певними пристроями для покращення та підтримання своєї фізичної форми.

Такий валеоклуб діє на факультеті біотехнології і біотехніки НТУУ «КПІ», корпус №4, к. 275. Його робота дістала схвалення профкому співробітників і включена в план роботи комісії із соцстраху. Тож усі бажаючі можуть відвідати заняття, що проходять щовівторка о 16-30 в аудиторії 258 4-го корпусу. Там можна прийти безкоштовно комп'ютерну діагностику й одержати консультації.

Керує клубом доктор біологічних наук, професор кафедри промислової біотехнології Горчаков Володимир Юрійович. Він багато років вивчає нормальну й патологічну фізіологію. Працював в інститутах АН УРСР. При підготовці кандидатської та докторської дисертації досліджував

вплив харчування, вітамінів, тренування тощо на стан людини, тобто займався тим, що тепер охоплює наука валеологія.

Уже відбулося кілька засідань клубу. Там обговорювалися питання самостійного визначення біологічного і психологічного віку людини. Дано рекомендації з їх корекції. Також розглядалися питання про можливість розвитку біоенергетики будь-якою людиною. Головне, що в програмі роботи клубу кожний може знайти для себе те, що його найбільше цікавить, що стане у пригоді особисто йому.

Двері клубу широко розчинені для всіх бажаючих.

Завдання валеоклубу

Навчити всіх бажаючих прийомам і методам валеології, у підсумку – поліпшити стан здоров'я громадян України.

Робота провадиться за основними напрямками:

- діагностика стану здоров'я;
- підбір відповідних методів і засобів оздоровлення;
- складання індивідуальних оздоровчих програм, їх здійснення і контроль результатів.

Методи оздоровлення, що їх, зокрема, застосовує в валеологія, розроблені лікарями і цілителями в різних країнах світу, при своїй розмаїтості вони досить схожі за механізмами дії на організм людини. Та нерідко медицина ці методи не визнає, незважаючи на позитивні результати. Таке ставлення офіційних ескулапів до запропонованих методів пояснюється різними підходами до проблеми здоров'я і хвороби валеологів і медиків. Тому завданням валеоклубу, серед іншого, є обговорення і роз'яснення складних методів оздоровлення.

Діагностика стану здоров'я

Дотепер діагностикою здоров'я займалася медицина. Але, на думку авторитетних фахівців (М. Амосов «Роздум про здоров'я», висновки, наведені у І. Брехмана), медицина займається дослідженням хвороби, але не здоров'я. Діагностика ж здо-

ров'я залишається поза полем діяльності офіційної медицини.

Сучасні методи діагностики дозволяють визначити не тільки потенціал здоров'я, але й виявити ранні стадії розвитку патології, коли починати лікування ще передчасно, а слід зайнятися профілактикою, відновити резервні можливості організму, завдяки яким він сам усуне наявні порушення. З цими завданнями цілком справляється валеологія. Валеоклуб НТУУ «КПІ» має прості й надійні методи діагностики і використовувати їх при роботі зі співробітниками та студентами.

В.Ю. Горчаков

Пристрої для відновлення здоров'я

За останні 10-15 років у країнах близького та далекого зарубіжжя розроблено і впроваджено у виробництво численні пристрої для покращення стану здоров'я. Наприклад, в Україні широко відома дошка Євмінова. Прекрасний засіб для відновлення нормального стану хребта. Однак ціна цього тренажера для багатьох може виявитися занадто високою, тому важливо мати подібні пристрої у валеоклубі і користуватися ними колективно. Не менш цікавим є пристрій для корекції стану мозку, запропонований ученими із Санкт-Петербурга. Застосовувати його потрібно усього

лише 15-20 хвилин на добу протягом 2-х тижнів, а вартість сягає за 1200 гривень. Через це пристрій часто не використовується навіть при прямих показаннях.

Перераховувати можна ще багато, але і короткий перелік свідчить, що наявність таких пристроїв, принаймні, у валеоклубі, допоможе багатьом людям вирішити проблеми здоров'я.

До приладів прямого відновлення здоров'я відноситься «Матрикс». Він дозволяє коригувати стан організму людини на енергоінформаційному рівні. Ефективність приладу дуже висока. Та ціна така, що навряд чи його придбає приватна особа (3500 євро). Але при подальшому розвитку клубу можна сподіватися, що, можливо, політехніки таки зможуть відчутно його благодійний вплив. На даний час у клубі крім комп'ютерної діагностики і фліт-тесту є пристрій для нормалізації роботи мозку (Санкт-Петербург), магніт для зняття болю у м'язах.

Семінари і тренінги

Під час семінарів і тренінгів слухачі не тільки поліпшують стан власного здоров'я, але й одержують певні навички використання відповідних методик.

На сьогодні готовими до впровадження є «Антистресовий семінар за методом Акбашева», «Визначення біологічного і психологічного віку людини» та «Система очищення».

Надалі для роботи можуть бути використані матеріали семінару Норбекова: «Відновлення зору», «Поліпшення стану хребта» та інші.

Харчові добавки (БАД)

Роботами багатьох дослідників доведено, що застосування БАД веде до поліпшення стану здоров'я. З погляду валеології – до збільшення потенціалу здоров'я. Це відбувається з двох основних причин: людина упорядковує власне харчування за рахунок підвищення культури харчування; застосування БАД компенсує нестачу вітамінів, мінералів і незамінних речовин у стандартному раціоні харчування.

Та існує низка проблем, що не дозволяють повірити в ефективність цього простого способу підтримки здоров'я. По-перше, робота дистриб'юторів. Прагнучи більшого зиску, або через незнання, вони не завжди надають повну інформацію споживачам. Обман швидко розкривається, а люди переставляють вірити не тільки тим, хто продав препарати, але й у добавки взагалі.

По-друге, далеко не всі знають, що добавки слід підбирати індивідуально для кожної людини і чітко встановлювати зв'язок програми відновлення здоров'я з її біоритмами. Це можливо тільки в умовах валеоклубів, що не будуть жорстко, як дистриб'ютори, прив'язані до тієї чи іншої фірми.

При організації роботи з добавками в рамках валеоклубу можна встановити прямі зв'язки з виробниками. Це гарантуватиме якість препаратів та суттєво зменшить їх вартість.

Валеоклуби у молодіжних колективах

Валеологічні клуби можна створювати при студентських радах, у гуртожитках тощо. Спочатку треба підготувати керівника такого клубу та його команду. Для цього вже розроблено основний матеріал. Курс лекцій та практичних робіт розраховано на 5-6 днів. Слухачі отримають електронний варіант лекцій, а за бажання – й хрестоматії з валеології.

Також підготовлено до роботи антистресовий семінар за Акбашевим. Для проведення семінару необхідно працювати з групою п'ять днів поспіль по 8 годин на добу.

В подальшому робота може відбуватися у співдружності з Асоціацією валеологів України, громадською організацією, створеною у 2001 році. Щороку Асоціація проводить науково-практичні конференції, видає збірки праць, також допомагає методичними матеріалами тощо.

В.Ю. Горчаков, д.б.н., професор ФБТ, заступник голови Асоціації валеологів України

ПОРАДИ ФІЛОЛОГА

З уживанням применників в усному й писемному спілкуванні виникає чимало проблем. Одні калькують російські применникові конструкції, інші "тулять" применники за народним принципом "як на душу ляже". Проте вживання їх підпорядковане певним нормам.

Конструкції з присвійними займенниками **по-моєму, по-твоєму, по-нашому** ("По-моєму, так не можна говорити") не так часто зустрічаються в українській класичній літературі та фольклорі.

ПРИМЕННИКОВІ КОНСТРУКЦІЇ

Натомість мовна традиція рекомендує конструкції типу: "На мою думку (або на мій погляд, як на мене, ти гадаєш, ми думаємо тощо), так не можна робити".

Применником користуються на позначення місця руху: "Він тинявся без діла по вулицях і майданах столиці", "Мені багато доводилося їздити по містах і селах України". Але неправильно кажуть: "Я живу по вулиці Бальзака" – замість: "Я живу на вулиці Бальзака".

Коли говорять про походження людини (національність, рід), неправильно вживають конструкції з применником по "Він по походженню – українець". Тут потрібен применник з: "Він із по-

ходження (з роду, родом) – українець".

Часто надживають применником за. Якщо він стоїть цілком на своєму місці у фразах "Одягнений за останньою модою", "Це зроблено за всіма вимогами науки", – то цього не можна сказати про такі фрази: "Він зробив це за наказом ректора", "За бажанням публіки концерт повторе-

но". Тут слід сказати: "З наказу ректора", "На бажання публіки".

Принадібно слід звернути увагу на хибний вислів "з точки зору", що є буквальною перекладом з російської "с точки зрения"; українською цей вислів буде – "з погляду", "з погляду діалектики", "із цього погляду".

Подаємо приклади перекладу конструкцій з применником по.

1. Просторові відношення:

гуляти по лесу – гуляти по лісу (лісом);
идти по улице – йти вулицею;
плыть по течению – пливати (плисти) за течією (за водою);
по направленню к городу – у напрямку до міста.

2. Часові відношення:

по возвращении – після повернення;
по временам – часом, часами;

по году нет известий – цілими роками (уже рік) як нема звісток;
по ночам – ночами, по ночах;

по рассмотрении вопроса – після розгляду питання;
по апрель включительно – до квітня (по квітень) включно;
с 1990 по 2000 год – з 1990 до 2000 року.

3. Кількісні відношення:
заходить по одному – заходить по одному;
по гривне за штуку – по гривні за штуку.

4. На позначення об'єкту дії:
бить по мячу – бити по м'ячу;
тоска по родине – туга за батьківщиною;

ударить по струнам – вдарити в струни (по струнах).

5. На позначення роду і сфери діяльності:

инспектор по технике безопасности – інспектор з техніки безпеки;
приказ по университету – наказ по університету;
специалист по электронике – фахівець (спеціаліст) з електроніки;
чемпион по шахматам – чемпіон з шахів.

6. На позначення якості, вказівки на предмет чи особу: добрый по натуре – добрий за вдачею, доброї вдачі, добрий з натури;

материалы по здравоохранению – матеріали з (щодо, стосовно) охорони здоров'я;
учебник по математике – підручник з математики.

7. На позначення способу називання:

Называть по имени и отчеству – називати на ім'я та по батькові.

8. На позначення родинних або товариських стосунків:

коллега по работе – колега по роботі;

родственник по мужу – родич по чоловікові (з боку чоловіка).

9. Згідно з чимось, на підставі чогось:

по желанию – за бажанням;
по моему мнению – на мою думку (про мене);

по наследству – у спадщину (у спадок);

по приказу – за наказом; (согласно) згідно з наказом; (соответственно) відповідно до наказу.

10. Вказівка причини:

по болезни – через хворобу;
по вине кого – з вини кого (чиєї);

по недоразумению – через непорозуміння;

по причине чего – через що;
по случаю чего – з нагоди чого.

11. На позначення цілі:

группа по составлению проекта – група для складання проекту;

комитет по делам молодежи – комітет у справах молоді;

по делам службы – у службових справах.

12. Згідно з бажанням, можливостями, на підставі, прикладах тощо:

все не по нем – все йому не до вподоби;

по мне (мне под силу) – по мені, мені під силу (до снаги).

Підготувала Н.В. Мурашова

Людвиг Антонович КАПЛІНСЬКИЙ

18 листопада 2004 р. пішов з життя Заслужений працівник КПІ, учасник ВВВ, професор кафедри лазерної технології, конструювання машин та матеріалознавства Людвиг Антонович Каплінський.

Він народився 25 травня 1917 р. в багатодітній селянській родині на Житомирщині. Закінчивши в 1938 р. Житомирський індустріальний технікум, працював на Роменській меблевої фабрики начальником механічного цеху. В 1939 р. поступив на вечірнє відділення механічного факультету КПІ, працюючи конструктором, а потім начальником цеху на Київському комбінаті "Стройдеталь".

Під час війни був учасником підпілля у м. Бердичеві. Після закінчення в 1949 р. механіко-машинобудівного факультету

КПІ працював на керівних посадах на Лубенському машинобудівному та Київському верстатобудівному заводах, в Раднаргоспі, Головпостачі та Головному управлінні Ради Міністрів України. Захистивши у 1967 р. без відриву від виробництва дисертацію, почав з 1968 р. викладати в КПІ дисципліни "Підйомно-транспортні машини" та "Деталі машин". Він був членом науково-методичної Ради при Мінвузі СРСР з дисципліни "Деталі машин". Крім викладацької діяльності, він також брав надзвичайно активну участь у розбудові КПІ, зміцненні його матеріально-технічної бази. Нагороджений багатьма урядовими нагородами. Він відзначався високою працездатністю, ініціативністю та організаторськими здібностями, до нього ставилися з повагою.

Добра пам'ять про Людвиг Антоновича Каплінського, як людину, яка так багато зробила корисного для суспільства, назавжди збережеться у серцях рідних, близьких, колег, студентів та всіх, хто його знав і поважав.

Співробітники ММІ та кафедри лазерної технології, конструювання машин та матеріалознавства

Іван Миронович ЧИЖЕНКО

З глибоким сумом сповідаємо, що 11 грудня 2004 р. пішов з життя Іван Миронович Чиженко – доктор технічних наук, професор, академік Національної академії наук України, завідувач кафедри теоретичних основ електротехніки (1950-1989рр.), проректор з наукової роботи (1959-1969рр.), радник ректора КПІ (з 1989 р.), Заслужений діяч науки і техніки УРСР (1974р.), Кавалер Ордену Леніна (1961р.), Лауреат Ленінської премії СРСР (1962р.), Лауреат Державної премії УРСР (1982р.).

І.М.Чиженко народився у 1916 році в селянській родині на Київщині. Трудову діяльність розпочав у 1931 році. Освіту отримав у школі фабрично-заводського учнівства, на рабфаці. 1935 р. Іван Миронович вступив у КПІ. 1940 р. з відзнакою закінчив Київський політехнічний інститут, після чого працював інженером центральної високовольтної лабораторії Дніпроенерго.

З 1941 по 1945 рік Іван Миронович Чиженко брав участь в боях на фронтах Великої Вітчизняної війни, пройшовши славетний шлях від Дніпра до Волги, а потім від Волги до Ельби і Праги. Нагороджений двома орденами Вітчизняної війни II ступеня, орденом Червоної Зірки, бойовими медалями.

Після демобілізації з Радянської Армії Іван Миронович поновив наукову та педагогічну діяльність в Київському політехнічному інституті, пройшовши шлях від асистента до професора. У 1949 році захистив кандидатську, в 1963 – докторську дисертацію.

І.М.Чиженко створив наукову школу в галузі вентиляційно-перетворювальної техніки. За розробку компенсаційних перетворювачів він у 1962 р. був удостоєний Ленінської премії СРСР. Іваном Мироновичем у 1949 році була заснована кафедра теоретичних основ електротехніки, якою він завідував майже 34 роки.

Під керівництвом Івана Мироновича Чиженка підготовлено 50 кандидатів та докторів наук.

Ним опубліковано понад 300 наукових праць, в тому числі 15 книг, отримано 32 авторських свідоцтва на винаходи, які отримали широке визнання.

Добра пам'ять про Івана Мироновича Чиженка – видатного вченого, педагога, організатора науки і освіти – назавжди збережеться у серцях всіх, хто його знав.

Ректорат, профком, колеги, друзі

ЧИТАЮЧИ НАКАЗИ

Згідно з наказом ректора НТУУ «КПІ» №4-294 про режим роботи університету у зв'язку зі святами 1 та 7 січня 2005 року

1. Оголосити неробочими днями:

– 31 грудня 2004 року та 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 січня 2005 року для студентів, аспірантів, докторантів та працівників, які працюють за п'ятиденним робочим тижнем, за виключенням тих студентів, аспірантів, докторантів та працівників для яких 8, 9 січня 2005 року передбачено проведення консультацій та складання екзаменів відповідно до розкладу консультацій та екзаменів.

– 31 грудня 2004 року та 1, 7 січня 2005 року для аспірантів, докторантів, працівників, які працюють за шестиденним робочим тижнем.

2. Оголосити робочими днями:

– для студентів, аспірантів, докторантів та працівників, які працюють за п'ятиденним робочим тижнем:

• суботу 25 грудня 2004 року з відпрацюванням у цей день за п'ятницю 31 грудня 2004 року;

• суботу 15 січня 2005 року з відпрацюванням у цей день за вівторок 4 січня 2005 року;

• суботу 22 січня 2005 року з відпрацюванням у цей день за середу 5 січня 2005 року;

• суботу 29 січня 2005 року з відпрацюванням у цей день за четвер 6 січня 2005 року;

– для тих студентів, аспірантів, докторантів та працівників, для яких передбачено проведення консультацій та складання екзаменів відповідно до розкладу консультацій та екзаменів:

• суботу 8 січня 2005 року

• неділю 9 січня 2005 року

• для аспірантів, докторантів, працівників, які працюють за шестиденним робочим тижнем:

• неділю 26 грудня 2004 року з відпрацюванням у цей день за п'ятницю 31 грудня 2004 року;

3. **Всі корпуси зачинені:**

31 грудня 2004 року та 1, 2, 7 січня 2005 року.

3, 4, 5, 6, 8, 9 січня 2005 року проводити обмежений допуск в корпуси тільки для працівників, які працюють за шестиденним робочим тижнем та згідно з розкладом консультацій та екзаменів.

4. Директору студмістечка О.П. Петкевичу в період з 31 грудня 2004 року по 9 січня 2005 року забезпечити надійний пропускний режим і громадський порядок у гуртожитках університету.

Продовжити час проходів до гуртожитків університету в новорічну ніч до 6.00.

Забезпечити надійний протипожежний стан на період святкування в усіх гуртожитках НТУУ "КПІ".

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

☎ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

☎ 241-66-95; 22-09

Головний редактор

В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор

В.М.ПНАТОВИЧ

Редактор

Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й.БАКУН

Комп'ютерний набір

Л.М.КОТОВСЬКА

Коректор

Н.В.МУРАШОВА

Рестраційне свідоцтво Кі-130

від 21. 11. 1995 р.

Друкарня АТЗТ«Атопол»,
м. Київ, пр. Московський, 9

Тираж 1500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.